

over paa Militairetaten, for hvem det er meget vanskeligt at føre dette Beviis. Jeg skal imidlertid indskrænke mig til at henstille dette Punkt til Udvalgets Overveielse, om ikke det, som Udvalget havde tilfigtet, kunde opnaaes ved en anden Redaction. Iøvrigt maa jo efter Udvalgets System, som det har indført med Hensyn til dette forøgede Antal Heste, Remonteringen bortfalde, og der kan vist siges Meget for denne Ændring, hvorved den hele Foranstaltning erholder en mere extraordinair midlertidig Charakter. Imidlertid troer jeg, det er klart, og det vil ogsaa endnu yderligere fremgaae, naar man foretager den Ændring i § 14, som Udvalget foreslaaer, hvad der ogsaa efter Lovens Disposition i det Hele taget er Hensigten, at Militairetaten maa have Raadighed over samtlige Heste, naar den behøver dem. Men naar man gaar ud herfra, kan jeg ikke see, hvorledes der af den Raadighed, som Militairetaten saaledes skulde have til at indkalde disse Heste, som engang ere stillede til dens Afbenyttelse, hvorledes deri skulde kunne findes Noget, som strider mod Grundlovens § 51, som siger, at intet Mandskab maa udskrives uden ifølge Lov. Jeg indseer virkelig ikke, hvorledes denne Indkaldelse af Heste skal kunne sættes ved Siden af Udskrivning af Mandskab; til hvilket af disse Ord man end vil knytte Tanken, seer jeg ikke, at der er nogen logisk Forbindelse derimellem. Men om man end vil holde sig til Operationen selv med at disse Gjenstande blive tagne til Brug, saa troer jeg dog, at den ikke kan stilles i Analogie med Udskrivning, men snarere i Analogie med Indkaldelse af udfree Mandskab, og til en saadan Indkaldelse behøves ingen Lov. Med Hensyn til hvad ellers den sidste ærede Taler anførte om de Dplysninger, som indeholdes i en philosophisk oekonomisk Afhandling fra Slutningen af det forrige Aarhundrede angaaende Prisen paa Heste heri i Landet, og de Slutninger, han deraf udlevede med Hensyn til Forslagets § 2, da vil jeg tilstaae, at Forslagets § 2 ikke knytter sig til de af ham anstillede Overveielser, men den er egentlig fremgaaet af den Betragtning, at de nærværende Udredere endnu have Eiendomsret over Hestene, og at man altsaa maatte henstille til

dem, om de vilde have Hestene tilbage, nu da Forholdet skal havees, imod at de tilbagebetalte den Godtgjørelse, som de havde i sin Tid faaet, eller om de ikke vilde have dem. Hvilken Priis der i sin Tid er bleven betalt for Heste har ingen Indflydelse paa dette Forhold. Er den Anskuelsesmaade rigtig, at Eiendomsretten over de Heste, der ere stillede af Udrederne, og ikke af Staten ere indkaldte til bestandig Tjeneste, tilhører de hidtilværende Udredere, saa forekommer det mig, at man derypaa maa støtte den Fremgangsmaade, som Loven har fulgt, nemlig at spørge dem, om de ville have Hestene tilbage, naar Forholdet bliver hævet, imod at de naturligt vilde tilbagebetalte, hvad de havde modtaget fra Staten. Med Hensyn til de to Kategorier, som den ærede Talemeente, at Loven af 1774 opstillede med Hensyn til Udredningsbyrden, da kan jeg ikke erkjende, at der er gjort en saadan Forskjel mellem de forskjellige Classer af Landeieendomme, som han sigtede til. Det er kun med Hensyn til Overgangen, den Maade, hvorpaa Overgangen af den af Staten erlagte Godtgjørelse skulde finde Sted fra den ene Besidder af en Eiendom til en anden, at Loven skjælner mellem de forskjellige Classer af Eiendomme, og i det første Tilfælde har Loven ordnet denne Overgang, fordi denne da ikke beroede paa en frivillig Overenskomst mellem to efter hinanden følgende Besiddere af den paagjældende Eiendom, men paa selve Embedsstiftet, som ikke ligger i Bedkommendes Magt, og altsaa maatte Loven ordne Forholdet; men naar Overgangen derimod skeer ved Kjøb og Salg, er det en frivillig Handling, og Bedkommende kunne altsaa tage dette Forhold i Betragtning ved deres Handel, og det vedkommer derfor ikke Loven at give Regler derfor. Der var altsaa god Føie for Lovgivningen til paa en forskjellig Maade at ordne dette Punkt ved Overgangen, men Forpligtelsen selv hviler paa lige Maade paa begge Classer af Eiendomme, og naar de nærværende Besiddere af Hovedgaardene have taget denne Byrde i Betragtning ved Erhvervelsen af deres Eiendomme, saa er der altsaa ligesaa god Føie til at yde Erstatning, naar den anerkjendes som hensigtsmæssig, til dem som til de øvrige Besiddere